

Cuprins

<i>Manifestul unui skyrunner</i>	9
1. Ce vrei să te faci cînd o să fii mare?	11
2. Adrenalina numărului de concurs	28
3. Competiția nu e totul	49
4. Orașul vîntului	73
5. Între ape	106
6. Triumful simțurilor	126
7. Să alergi departe pentru a te regăsi	137
8. Ai cucerit muntele numai atunci cînd ai reușit să cobori	156
9. La ce mă gîndesc cînd mă gîndesc să alerg?	174
<i>Mulțumiri</i>	183

Kilian Jornet, *Córrer o morir*

© Kilian Jornet, 2011

© of the original edition, Ara Llibres S.C.C.L.

Romanian edition published by arrangement with The Ella Sher Literary Agency working in conjunction with Agenția literară Livia Stoia

© 2014 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Jordi Saragossa

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

JORNET, KILIAN

Să alergi sau să mori: jurnalul unui campion / Kilian Jornet; trad. de Marius-Adrian Hazaparu. – Iași: Polirom, 2014

ISBN print: 978-973-46-4340-0

ISBN eBook: 978-973-46-4662-3

ISBN PDF: 978-973-46-4663-0

I. Hazaparu, Marius-Adrian (trad.)

796.5(460) Jornet,K.(0:82-94)

821.134.2-94=135.1

Printed in ROMANIA

Kilian Jornet

SĂ ALERGI SAU SĂ MORI

Jurnalul unui campion

Traducere din limba catalană
de Marius-Adrian Hazaparu

POLIROM
2014

Orașul vîntului

Mă trezesc brusc. Nu știu câte ore am dormit, nu-mi amintesc să mă fi oprit să mă întind și să adorm. Tot ce-mi amintesc e că alergam pe zăpadă. Noaptea era neagră, iar frigul îmi intrase în oase. Continuam să alerg, pas cu pas, încercând să găsesc drumul prin vijelie. Dar acum în refugiu e călduț. Afară pare să se fi potolit și furtuna, iar soarele, deja sus pe cer, topește zăpada și încalzește pereții de piatră ai refugiu lui care m-a ferit din calea frigului în această noapte. Mă aflu în apropierea unei pajiști, protejate, în spate, de niște culmi înalte de 20-30 de metri. La dreapta, o pădurice de brazi apără pajiștea de vînturile năprasnice din est. În față, dincolo de pajiște, se întinde o terasă mare cu vedere spre văi și piscuri verzi care se pierd în zare. E o clădire de piatră. Nu aşa de mare încât să poți numi cabană, dar nici de dimensiunile unei colibe. E formată din patru pereți din plăci mari de granit de un metru și jumătate înălțime. Nu-ți dai seama cât e de veche, piatra e încă nouă și mai are urme de noroi și de iarbă, rămase de când au fost smulse din pămînt. Trebuie să fi fost construită de ciobani sau de vînători, ca loc de refugiu pentru nopțile de toamnă, cum este cea de azi. În interior, o adâncitură săpată cu hîrlețul jumătate de metru sub pămînt îți permite să stai în picioare și protejează solul de frigul ierbii umede. Cîteva brațe de paie, lemn și o pătură ponosită, folosită des în nopțile geroase și cu ploi,

mi-au permis să mă întind confortabil pe jos. Au trecut de-atunci destui ani, dar, ca și cum ar fi fost ieri, încă îmi amintesc cum duminicile, pe înserat, după excursii lungi prin Pirinei și sleiți de puteri, Alba se plângea de somn și oboseală, iar eu mă lăsam convins să caut o colibă unde să ne putem refugia peste noapte, înainte să coborîm în mare grabă înainte de răsărit, să nu ne prindă ziua de luni, ca să ajungem la timp la muncă.

Ne-am cunoscut la Barcelona, ceea ce pare paradoxal, din moment ce amîndoi eram iubitori de natură. Eu lăsasem în urmă munții mei mîngîietori și coborîsem pînă în capitală ca să fac un test de efort. Deja mă antrenam de ani buni, iar la începutul fiecărui sezon trebuia să mergem la Centrul Blume din Barcelona pentru controlul medical, evaluarea progreselor înregistrate și confirmarea faptului că nu există vreo problemă care să ne împiedice să ne continuăm activitatea fizică. De ani de zile nu mai făcusem nici un progres la antrenamente, dar veneam în fiecare an pentru a-mi face o electrocardiogramă și, ca să văd cum îmi reacționează inima la efort, testul Bruce – n-are nici o legătură cu concertul lui Bruce Springsteen, ci constă în a alerga pe o bandă care, la fiecare trei minute, rulează mai repede și se înclină tot mai mult, simulînd o urcare, pînă cînd picioarele și inima nu mai suportă ritmul nici măcar un minut, dar înainte ca banda să te arunce pînă în fundul încăperii, de parcă ai fi catapultat. Și făceam toate astea purtînd niște tuburi care îmi conectau respirația la computerul doctorilor și avînd lipite pe piept niște discuri care-mi măsurau bătăile inimii. În anul acela, deși știam că n-o să vedem nici o schimbare și, mai mult, ajungeam la teste și într-o formă fizică slabă, medicii m-au convins că era important ca testele să fie făcute după o vară foarte solicitantă, pentru că se temeau să nu fie vorba de un supraantrenament. Doctorul mi-a spus fără menajamente:

— Dacă valorile sănt prea mari, va trebui să îintrerupi antrenamentele cel puțin o lună, pînă cînd parametrii revin la normal.

Toate astea au pus asupra mea o presiune care mă măcina pe dinăuntru. Pentru mine, o lună fără antrenamente era moarte curată. Ce m-aș face? Problema era că niște teste de efort nu sănt asemenea unei curse, în care afișezi un zîmbet și disimulezi starea în care te afli. Aici, computerele nu mint.

În cele din urmă, în ciuda tuturor temerilor mele, testele au ieșit ca la carte. Nimic nu sugera că nu mi-aș fi revenit după oboseala acumulată la ultimele competiții, aşa încît am răsuflat ușurat. Afară era cald și, cum mașina mea era la service, venisem cu autocarul și încă îmi mai rămăsese mult timp la dispoziție pînă să-l iau pe cel cu care să mă întorc la Puigcerdà. Așa că am pornit liniștit la plimbare pe Avinguda Diagonal pînă la autogară. Cînd am ajuns acolo, mai era peste o oră pînă la plecarea autocarului, aşa că m-am așezat pe trepte să citesc din ultima carte pe care mi-o recomandase – și, după multe rugăminți, mi-o și dăduse – soră-mea. Romanul era despre poveștile de viață ale unor personaje foarte diferite unele de altele care trăiau în diverse locuri din Europa începutului de secol XX, înainte și în perioada Primului Război Mondial. Timpul zbura și, fără să-mi dau seama, autocarul era deja tras la peron, gata de plecare, în vreme ce ultimii călători își puneau valizele în portbagaj. M-am ridicat dintr-un salt și am fugit direct în autocar.

— Stai liniștit, băiete, că doar nu te-aș fi lăsat pe jos, mi-a spus șoferul cînd i-am arătat biletul.

Autocarul era plin. M-am dus pînă în spate, în timp ce ceilalți pasageri își aranjau rucsacurile. M-am așezat pe un scaun liber. În spatele meu, un grup de băieți cam de vîrstă mea strigau și se tot foiau, planificîndu-și noaptea

de distracție care îi aștepta. În față, un cuplu în vîrstă se întorcea din Piața Boqueria cu toate cumpărăturile necesare pentru a pregăti masa pentru fiii și nepoții lor, pe care-i așteptau la cină. Autocarul a pornit, iar gîndurile mele rătăceau printre conversațiile din jur, așteptînd să scot cartea din rucsac și să continui lectura îintreruptă cu cîteva minute mai devreme.

Dintr-o dată, șoferul a frînat. Cum abia înaintase cîțiva metri, autocarul avea viteză mică și nimeni n-a pătit nimic, în afară de unul dintre băieții din spate care, cum stătea în picioare, a căzut pe jos lîngă mine. Ușile s-au deschis și a urcat o tînără firavă, care părea foarte agitată. Era slabă și nu prea înaltă. Era îmbrăcată simplu, cu niște blugi albaștri și un tricou verde, din bumbac. Avea doar un rucsac gri pe care-l ținea de o singură bretea.

Aș minți dacă n-aș spune că primul lucru la care m-am uitat cînd a intrat a fost încălțămîntea pe care-o purta – probabil deformăție profesională, cum se zice. Ce purtăm în picioare spune multe despre noi: dacă ne place să mergem pe jos, să păsim comod, dacă preferăm să ne simțim înalți, dacă ne place pămîntul sau trotuarul orașului. Fata purta niște teniși albi. Ce m-a surprins însă cel mai mult a fost chipul ei, ascuns de niște plete lungi, castanii. Avea un chip foarte delicat și palid – bănuiesc că din cauza asta, la prima vedere, mi-a și lăsat impresia că era firavă. Ochii ei, albaștri, dar întunecați, erau plini de trăiri. Erau neliniștiți, dar triști. În timp ce înainta pe culoar, silueta ei fină și delicată o făcea să pară fragilă, dar după brațele și mușchii picioarelor, care se conturau prin blugi, puteai bănui o constituție puternică. Mergea încrezătoare, dar ca și cum ar fi fost precaută, de parcă nu era în apele ei, ca și cum s-ar fi aflat într-un mediu străin.

S-a așezat lîngă mine. Era singurul loc liber și, cît s-a întins să scoată o carte din rucsac, a spus ca pentru sine, dar cu voce tare:

— În sfîrșit, nu mai suportam nici o secundă să stau în orașul ăsta! Cine poate să trăiască aici?

— Păi, bănuiesc că șase milioane de oameni. Nici eu nu pot înțelege asta... Ești de mult în Barcelona? o întreb eu.

A ridicat capul și s-a uitat spre mine mirată. Ochii ei nu erau aşa de întunecați cum mi se păruseră la început. Trebuie să i se fi întunecat din pricina neliniștii și agitației, ca și cum s-ar fi ascuns de o lume care nu le plăcea.

— Cam de patru ore, a răspuns ea. Vocea i se armonizase acum cu trupul. Era delicată, nu prea subțire, ca o șoaptă mai apăsată. Tu cît ai îndurat? m-a întrebat ea zîmbind.

— Regret, dar trebuie să-ți spun că te-am bătut lejer. N-a fost deloc ușor. Au fost momente foarte dificile, cu multe sacrificii. De mai multe ori am fost pe punctul de-a renunța, dar, în cele din urmă, am rezistat șapte ore!

A început să rîdă și, cît a durat călătoria, nici unul dintre noi n-a mai deschis cartea.

Tot urcînd spre Llobregat, autobuzul se golea, lăsînd călătorii prin orașele din jurul Barcelonei. Conversația era relaxată și plăcută și, fără să ne dăm seama, rămăseserăm aproape singuri când autobuzul s-a oprit, iar șoferul s-a ridicat.

— Ultima stație! Am ajuns la Puigcerdà.

Am coborît toți cei cinci pasageri care ne mai aflam în autobuz. Eu sănătim timid de felul meu, iar despărțirile nu sănătim tocmai punctul meu forte. Lejeritatea cu care discutaseem în cele trei ore de călătorie părea să fi rămas în autobuz.

— Ei bine, mi-a făcut placere să te cunosc; nu știu prea multe persoane care să gîndească aşa ca tine.

— Plăcerea a fost de partea mea. Nici eu nu cunosc prea multă lume care să urască orașul, mi-a spus rîzînd zgomotos. Prin Puigcerdà sănătim doar în trecere. O să rămîn aici o vreme, nu știu cît, dacă vreo câteva zile sau câteva luni... Să văd dacă-mi place... – și a făcut o pauză pentru

a respira. Dacă ai să cobori pe-aici, va fi vai și-amar de tine dacă nu mă anunți! și-a început să rîdă din nou.

— Mulțumesc mult, ai să vezi că locul o să te încînte. E superb... Iar dacă urci pînă la Font-Romeu, dă-mi doar un telefon! Dacă îți place să schiezi sau să faci drumeții pe munte, e un loc idilic...

Părea că discuția ar fi vrut să se lege din nou, că ar fi încercat să găsească vorbele și argumentele necesare pentru a continua, dar după cîteva minute, după ce-am schimbat la repezeală numere de telefon, fiecare a apucat-o pe drumul său.

Am luat mașina din service și-am pornit spre Font-Romeu, în timp ce mă gîndeam și-mi reproșam de ce-am spus asta, și nu asta, de ce n-am avut curajul să-i spun că-mi plăcea, că mi se părea nemaipomenită.

Am intrat în casă. Ca în fiecare toamnă, era perioada pentru înlocuirea garderobei – trebuia să pun hainele de alergat și de bicicletă în valize și să le scot pe cele pentru schi. Dar încă nu era suficient de frig ca să pot schia; erau și zile reci, în care trebuia să ies la alergat încotoșmănat, și zile calde, cînd încă puteam să ies la plimbare cu bicicleta. Așa că peste tot în casă erau împrăștiate numai haine. M-am întins în pat și-am început să mă uit la rezultatele de la testelete de efort, dar gîndurile nu-mi stăteau deloc la consumul de oxigen, capacitatea aerobică și anaerobică, ci doar la o fată subțirică, cu o constituție fragilă. Nu puteam să mi-o scot din cap. Nu-i știam numele! Am fost atît de absorbiți de conversație, încît nu mi-a spus cum o cheamă. Am luat telefonul – aveam deja un motiv să o sun.

— Da? mi-a răspuns aceeași voce dulce și veselă pe care parcă n-o mai auzisem de vreo zece ore, deși trecuse abia un ceas.

— Scuze, dar nu mi-ai spus cum te cheamă. Nu-mi spune acum! Ce zici dacă am ieși în seara asta să bem ceva și-mi spui atunci?